

قدم به قدم، همراه دانشجو...

WWW.GhadamYar.Com

جامع ترین و به روز ترین پرتال دانشجویی کشور (پرتال دانش)
با ارائه خدمات رایگان، تحصیلی، آموزشی، رفاهی، شغلی و...
برای دانشجویان

- (۱) راهنمای ارتقاء تحصیلی. (کاردادنی به کارشناسی، کارشناسی به ارشد و ارشد به دکتری)
- (۲) ارائه سوالات کنکور مقاطع مختلف سالهای گذشته، همراه پاسخ، به صورت رایگان
- (۳) معرفی روش‌های مقاله و پایان‌نامه نویسی و ارائه یکیج‌های آموزشی مربوطه
- (۴) معرفی منابع و کتب مرتبط با کنکورهای تحصیلی (کاردادنی تا دکتری)
- (۵) معرفی آموزشگاه‌ها و مراکز مشاوره تحصیلی معتبر
- (۶) ارائه جزوای و منابع رایگان مرتبط با رشته‌های تحصیلی
- (۷) راهنمای آزمون‌های حقوقی به همراه دفترچه سوالات سالهای گذشته (رایگان)
- (۸) راهنمای آزمون‌های نظام مهندسی به همراه دفترچه سوالات سالهای گذشته (رایگان)
- (۹) آخرین اخبار دانشجویی، در همه مقاطع، از خبرگزاری‌های پر بازدید
- (۱۰) معرفی مراکز ورزشی، تفریحی و فروشگاه‌های دارای تخفیف دانشجویی
- (۱۱) معرفی همایش‌ها، کنفرانس‌ها و نمایشگاه‌های ویژه دانشجویی
- (۱۲) ارائه اطلاعات مربوط به بورسیه و تحصیل در خارج و معرفی شرکت‌های معتبر مربوطه
- (۱۳) معرفی مسائل و قوانین مربوط به سرگازی، معافیت تحصیلی و امریه
- (۱۴) ارائه خدمات خاص ویژه دانشجویان خارجی
- (۱۵) معرفی انواع بیمه‌های دانشجویی دارای تخفیف
- (۱۶) صفحه ویژه نقل و انتقالات دانشجویی
- (۱۷) صفحه ویژه ارائه شغل‌های پاره وقت، اخبار استخدامی
- (۱۸) معرفی خوابگاه‌های دانشجویی معتبر
- (۱۹) دانلود رایگان نرم افزار و اپلیکیشن‌های تحصیلی و...
- (۲۰) ارائه راهکارهای کارآفرینی، استارت آپ و...
- (۲۱) معرفی مراکز تایپ، ترجمه، پرینت، صحافی و ... به صورت آنلاین
- (۲۲) راهنمای خرید آنلاین ارزی و معرفی شرکت‌های مطرح (۲۳)

WWW.GhadamYar.Ir

WWW.PortaleDanesh.com

WWW.GhadamYar.Org

۰۹۱۲ ۳۰ ۹۰ ۱۰۸

باما همراه باشید...

۰۹۱۲ ۰۹ ۰۲ ۸۰۱

www.GhadamYar.com

شرح نموداری مواد مهندسی

قانون مجازات اسلامی

مصوب ۱/۲/۱۳۹۳

یکی از مناسبترین منابع تکمیلی قابل استفاده برای:

داوطلبان آزمون و کالت، قضاویت و کارشناسی ارشد

تدوین و طراح سبک: امین بخشی زاده

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نمایید

کتاب اول

کلیات

نحوه تدوین کتاب اول
کلیات
آئینه اسلامی
کارکرد اسلامی
کارکرد اسلامی

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نمایید

۳

سری کتاب‌های شرح نموداری قوانین

باب اول - کلیات

بخش اول - مواد عمومی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱ - قانون مجازات اسلامی مشتمل بر جرائم و مجازات‌های حدود، قصاص، دیات و تعزیرات، اقدامات تأمینی و تربیتی، شرایط و موانع مسؤولیت کیفری و قواعد حاکم بر آنها است.

نکات	موضوع
اقدامات تأمینی و تربیتی طبق این قانون در فصل و ماده مستقلی پیش‌بینی نشده و ظاهراً در قالب مجازات‌های تكمیلی آمده است.	اقدامات تأمینی
منظور از شرایط مسؤولیت کیفری، عقل، بلوغ، اختیار و ... می‌باشد.	شرایط مسؤولیت کیفری
منظور جنون، صغیر، اکراه، مستی و ... می‌باشد.	موانع مسؤولیت کیفری

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

ماده ۲- هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شده است جرم محسوب می‌شود.

تعریف جرم

هر رفتاری اعم از: $\begin{cases} 1- فعل \\ 2- ترک فعل \end{cases}$ که در قانون برای آن مجازات تعیین شده است، جرم محسوب می‌شود.

نکات	موضوع
واژه رفتار مختص فعل و ترک فعل است.	واژه رفتار
هر جا از عبارت رفتار استفاده شود، منظور فعل و ترک فعل است و فعل ناشی از ترک فعل از شمول عنصر مادی جرم خارج می‌شود.	اثر واژه رفتار در ماده
ضمانت اجرای جرم، <u>مجازات</u> است و لذا اقدامات تامینی و تربیتی داخل در این ماده نیست.	ضمانت اجرا
این ماده مبین اصل قانونی بودن جرم و مجازات است.	اصل قانونی بودن جرم و مجازات
عطف بمسابق نشدن قوانین جزایی و تفسیر مضيق قوانین جزایی از نتایج این ماده است.	نتایج این ماده
ماده ۱۲ این قانون، در جهت این ماده پیش‌بینی شده است.	ماده ارتباطی

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نماید

فصل دوم - قلمرو اجرای قوانین جزائی در مکان

ماده ۳ - قوانین جزائی ایران درباره کلیه اشخاصی که در قلمرو حاکمیت زمینی، دریایی و هوایی جمهوری اسلامی ایران مرتکب جرم شوند اعمال می‌شود مگر آنکه به موجب قانون ترتیب دیگری مقرر شده باشد.

نکات	موضوع
این ماده مبین اصل سرزمنی بودن قوانین کیفری می‌باشد.	موضوع ماده
قوانین جزائی در قلمرو داخلی یک سرزمنی اعم از قلمرو هوایی، دریایی و زمینی حاکمیت داشته و هر کس اعم از ایرانی یا اتباع خارجی در داخل این قلمرو مرتکب جرمی شوند، طبق قوانین جزائی ایران محکمه خواهد شد.	مفهوم اصل سرزمنی
منظور از قوانین جزائی، صرفاً قانون مجازات اسلامی نبوده و شامل سایر قوانین کیفری نیز می‌شود.	گستره‌ی قوانین جزائی
این ماده مبین اصل قانونی بودن جرم و مجازات است.	اصل قانونی بودن جرم و مجازات
واژه‌ی «اشخاص» مبین اشخاص حقیقی و حقوقی است.	واژه اشخاص
ماده ۴ این قانون، در جهت این ماده پیش‌بینی شده است.	ماده ارتباطی

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

۶

قانون مجازات اسلامی

ماده ۴- هر گاه قسمتی از جرم یا نتیجه آن در قلمرو حاکمیت ایران واقع شود در حکم جرم واقع شده در جمهوری اسلامی ایران است.

نکات	موضوع
این ماده نیز مبین اصل سرزمینی بودن قوانین کیفری می باشد.	موضوع ماده
این ماده اصولاً مختص جرایم مقید، مستمر، مرکب و به عادت محسوب می شود که قسمتی از آن در ایران و قسمت دیگر در خارج از ایران قابل ارتکاب می باشد.	قلمرو شمول
برای شمول این ماده لازم است عناصر تشکیل دهنده ی یک جرم یکجا جمع باشند. به عنوان مثل اگر فردی خارج از کشور به دیگری ضریب ای وارد کند و آن فرد پس از مراجعت به ایران فوت کند با توجه به عدم وجود عنصر روانی در زمان وقوع قتل نمی توان جرم یاد شده را در حکم جرم ارتکابی در ایران دانست.	لزوم جمع عناصر جرائم در یکجا
منظور از واژه‌ی در حکم این است که هر چند همه‌ی جرم در ایران واقع نشود، همین‌که جزوی از آن در ایران واقع شد، به مثابه‌ی آن است که همه‌ی جرم در ایران واقع شده است.	منظور از واژه «در حکم»

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نماید

ماده ۵- هر شخص ایرانی یا غیرایرانی که در خارج از قلمرو حاکمیت ایران مرتکب یکی از جرائم زیر یا جرائم مقرر در قوانین خاص گردد، طبق قوانین جمهوری اسلامی ایران محاکمه و مجازات می‌شود و هرگاه رسیدگی به این جرائم در خارج از ایران به صدور حکم محکومیت و اجرای آن منتهی شود، دادگاه ایران در تعیین مجازات‌های تعزیری، میزان محکومیت اجراء شده را محاسبه می‌کند:

الف- اقدام علیه نظام، امنیت داخلی یا خارجی، تمامیت ارضی یا استقلال جمهوری اسلامی ایران

ب- جعل مهر، امضاء، حکم، فرمان یا دستخط مقام رهبری یا استفاده از آن

پ- جعل مهر، امضاء، حکم، فرمان یا دستخط رسمی رئیس جمهور، رئیس قوه قضائیه، رئیس و نماینده‌گان مجلس شورای اسلامی، رئیس مجلس خبرگان، رئیس دیوان عالی کشور، دادستان کل کشور، اعضای شورای نگهبان، رئیس واعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام، وزرا یا معاونان رئیس جمهور یا استفاده از آنها

ت- جعل آراء مراجع قضائی یا اجراییه‌های صادره از این مراجع یا سایر مراجع قانونی و یا استفاده از آنها

ث- جعل اسکناس رایج یا اسناد تعهدآور بانکی ایران و همچنین جعل اسناد خزانه و اوراق مشارکت صادرشده یا تضمین شده از طرف دولت یا تهییه یا ترویج سکه قلب در مورد مسکوکات رایج داخل

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ رابه همراه آدرس ایمبل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

قانون مجازات اسلامی

۸

نکات	موضوع
این ماده مبین اصل حمایتی یا حفاظتی یا واقعی بودن قوانین کیفری می‌باشد.	موضوع ماده
طبق اصل مزبور جرائمی که در خارج از کشور توسط اتباع بیگانه به نحوی ارتکاب شود که منافع عالیه مملکت و جوامع بشری را به خطر می‌اندازد با قبول این اصل می‌تواند مورد تعقیب و مجازات قرار داد.	مفهوم اصل حمایتی
این ماده اولاً مربوط به اشخاص حقیقی و حقوقی بوده و ثانیاً اشخاص ایرانی یا غیرایرانی را در بر می‌گیرد.	قلمره اعمال ماده
محل ارتکاب جرم موضوع این ماده مطلقاً خارج از کشور می‌باشد.	محل ارتکاب جرم
هرگاه رسیدگی به این جرائم در خارج از ایران به صدور حکم محکومیت و اجرای آن منتهی شود، دادگاه ایران در تعیین مجازات‌های تعزیری، میزان محکومیت اجراء شده را محاسبه می‌کند	لزوم محاسبه مجازات اعمال شده در خارج
طبق این ماده، چنانچه جرایم ارتکابی در خارج از جرایم غیرتعزیری باشد، اجرای مجدد این مجازاتها طبق قانون ایران بلامانع می‌باشد زیرا به تعزیری بودن جرایم ارتکابی تاکید شده است.	قلمره شمول قاعده منع مجازات مضاعف
لازم است مصادیق مذکور در ماده حاضر به خاطر سپرده شود.	لزوم حفظ مصادیق مذکور در ماده

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نمایید

ماده ۶- به جرائم مستخدمان دولت اعم از ایرانی یا غیرایرانی که در رابطه با شغل و وظیفه خود در خارج از قلمرو حاکمیت ایران متکب شده‌اند و به جرائم مأموران سیاسی و کنسولی و دیگر وابستگان دولت ایران که از مصونیت سیاسی برخوردارند طبق قوانین جمهوری اسلامی ایران رسیدگی می‌شود.

نکات	موضوع
قسمتی از ماده ۶ که در خصوص مرتکبین اتباع ایرانی است بیانگر اصل صلاحیت شخصی بودن قوانین جزایی می‌باشد.	اصل صلاحیت شخصی
جزء دیگر ماده که در خصوص مستخدمان مرتکبین غیرایرانی است بیانگر اصل صلاحیت واقعی می‌باشد که به تناسب استفاده از موقعیت و مصونیت خود، به منافع عالیه کشور آسیب می‌رسانند.	اصل صلاحیت واقعی
در قسمت نخست ماده شرط شده است که ارتکاب جرم به مناسبت شغل و وظیفه انجام گرفته باشد.	ارتكاب جرم به مناسبت شغل و وظیفه
در این ماده نیز اگر جرم ارتکابی از جرایم تعزیری باشد، قاعده‌ی منع تعقیب و محکمه مجدد باید رعایت شده و فردی که در خارج از کشور به خاطر ارتکاب یک جرم محکمه و مجازات یا تبرئه شده باشد دیگر طبق قانون ایران قبل تعقیب نخواهد بود.	لزوم رعایت قاعده منع تعقیب و محکمه مجدد
منظور از قوانین جمهوری اسلامی ایران، صرف قانون مجازات اسلامی نبوده و شامل همه قوانین لازم الاجرا خواهد بود.	قوانین جمهوری اسلامی ایران

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۲ ارسال نماید

ماده ۷- علاوه بر موارد مذکور در مواد فوق هریک از اتباع ایران در خارج از کشور مرتكب جرمی شود، در صورتی که در ایران یافت و یا به ایران اعاده گردد، طبق قوانین جمهوری اسلامی ایران محاکمه و مجازات می‌شود مشروط بر اینکه:

الف- رفتار ارتکابی به موجب قانون جمهوری اسلامی ایران جرم باشد.

ب- در صورتی که جرم ارتکابی از جرائم موجب تعزیر باشد، متهم در محل وقوع جرم محاکمه و تبرئه نشده یا در صورت محکومیت، مجازات کلاً یا بعضاً درباره او اجراء نشده باشد.

پ- طبق قوانین ایران موجبی برای منع یا موقوفی تعقیب یا موقوفی اجرای مجازات یا سقوط آن نباشد.

نکات	موضوع
این ماده میان اصل صلاحیت شخصی فعال است بدین معنی که تبعه‌ی ایران در خارج از کشور مرتكب جرمی غیر از جرایم مذکور در ماده ۵ می‌شود. چون اگر مرتكب جرایم مذکور در ماده ۵ شوند، بر اساس اصل صلاحیت حمایتی یا واقعی تعقیب می‌شود نه صلاحیت شخصی.	اصل صلاحیت شخصی فعال
جنبه‌ی مثبت اصل صلاحیت شخصی، جنبه‌ی فاعلی اصل صلاحیت شخصی، اصل صلاحیت شخصی مبتنی بر تابعیت بزهکار	اسامي دیگر اصل صلاحیت شخصی فعال
۱- در صورتی که در ایران یافت ۲- و یا به ایران اعاده گردد	شرایط شکلی

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نمایید

۱۱

سری کتاب‌های شرح نموداری قوانین

نکات	موضوع
<p>الف- رفتار ارتکابی به موجب قانون جمهوری اسلامی ایران جرم باشد.</p> <p>ب- در صورتی که جرم ارتکابی از جرائم موجب تعزیر باشد، متهم در محل وقوع جرم محکمه و تبرئه نشده یا در صورت محکومیت، مجازات کلاً یا بعضاً درباره او اجراء نشده باشد.</p> <p>پ- طبق قوانین ایران موجبی برای منع یا موقوفی تعقیب یا موقوفی اجرای مجازات یا سقوط آن نباشد.</p>	شرایط ماهوی اعمال اصل صلاحیت شخصی فعال
<p>برای اعمال اصل صلاحیت شخصی فعال، کافی است که رفتار ارتکابی به موجب قانون ایران جرم باشد. (در جبهه‌ی منفعل یا مفعولی یا منفی مذکور در ماده ۸، علاوه بر قانون ایران لازم است در محل وقوع نیز جرم باشد).</p>	کفايت جرم بودن عمل طبق قانون ایران
<p>بند ب این ماده مبین قاعده یمنع تعقیب، محکمه و مجازات مجدد (مضاعف) است.</p> <p>در صورتی که جرم ارتکابی از جرائم موجب تعزیر باشد، متهم در محل وقوع جرم:</p> <ul style="list-style-type: none"> -۱- محکمه -۲- و تبرئه نشده -۳- یا در صورت محکومیت، -۴- مجازات کلاً یا بعضاً درباره او اجراء نشده باشد 	قاعده‌ی منع تعقیب و مجازات مجدد
<p>اعمال قاعده منع تعقیب و مجازات مجدد صرفاً در جرایم تعزیری امکان‌پذیر بوده و شامل جرایم مستوجب حد و قصاص و دیه نمی‌شود.</p>	قلمرو اعمال قاعده منع تعقیب و مجازات مجدد

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ رابه همراه آدرس ایمبل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

- ماده ۸- هرگاه شخص غیرایرانی در خارج از ایران علیه شخصی ایرانی یا علیه کشور ایران مرتکب جرمی به جز جرائم مذکور در مواد قبل شود و در ایران یافت و یا به ایران اعاده گردد، طبق قوانین جزائی جمهوری اسلامی ایران به جرم او رسیدگی می‌شود، مشروط بر اینکه:
- الف- متهم در جرائم موجب تعزیر در محل وقوع جرم، محکمه و تبرئه نشده یا در صورت محکومیت، مجازات کلاً یا بعضًا درباره او اجراء نشده باشد.
- ب- رفتار ارتکابی در جرائم موجب تعزیر به موجب قانون جمهوری اسلامی ایران و قانون محل وقوع، جرم باشد.

نکات	موضوع
این ماده میین اصل صلاحیت شخصی منفعل است بدین معنی که اگر علیه تبعه‌ی ایران در خارج از کشور جرمی ارتکاب یابد با تحقق شرایط طبق قانون ایران رسیدگی خواهد شد.	اصل صلاحیت شخصی منفعل
جنبه‌ی منفی اصل صلاحیت شخصی، جنبه‌ی مفعولی اصل صلاحیت شخصی، اصل صلاحیت شخصی مبتنی بر تابعیت بزه‌دیده	اسامی دیگر اصل صلاحیت شخصی منفعل
۱- در صورتی که در ایران یافت ۲- و یا به ایران اعاده گردد	شرایط شکلی

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نمایید

۱۳

سری کتاب‌های شرح نموداری قوانین

نکات	موضوع
الف- متهم در جرائم موجب تعزیر در محل وقوع جرم، محکمه و تبرئه نشده یا در صورت محکومیت، مجازات کلاً یا بعضًا درباره او اجراء نشده باشد. ب- رفتار ارتکابی در جرائم موجب تعزیر به موجب قانون جمهوری اسلامی ایران و قانون محل وقوع، جرم باشد.	شرایط ماهوی اعمال اصل صلاحیت شخصی منفعل
اعمال قاعده منع تعقیب و مجازات مجدد صرفاً در جرایم تعزیری امکانپذیر بوده و شامل جرایم مستوجب حد و قصاص و دیه نمی شود.	قلمرو اعمال قاعده منع تعقیب و مجازات مجدد
بر خلاف ماده ۷ که جرم بودن عمل طبق قانون ایران کافی است، طبق این ماده عمل ارتکابی علاوه بر قانون ایران، باید طبق قانون محل نیز جرم باشد.	لزوم جرم بودن عمل طبق قانون ایران و محل وقوع
جنبه‌ی مفعولی اصل صلاحیت شخصی، برای اولین بار در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ مقرر گردیده است.	سابقه‌ی تاریخی
هرگاه شخص غیرایرانی در خارج از ایران علیه کشور ایران مرتكب جرمی به جز جرائم مذکور در مواد قبل شود (منظور ماده ۵ است) مرتكب با تحقق شرایط فوق الذکر طبق قانون ایران مجازات می شود. اگر فرد مذکور مرتكب جرایم مندرج در ماده ۵ شود، بر اساس اصل صلاحیت واقعی تعقیب می شود نه صلاحیت شخصی	ارتکاب جرم علیه کشور ایران

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

ماده ۹- مرتكب جرائمی که به موجب قانون خاص یا عهدهنامه‌ها و مقررات بین‌المللی در هر کشوری یافت شود در همان کشور محکمه می‌شود، اگر در ایران یافت شود طبق قوانین جزائی جمهوری اسلامی ایران محکمه و مجازات می‌گردد.

نکات	موضوع
این ماده مبین اصل صلاحیت جهانی بودن قوانین جزائی است.	موضوع ماده
طبق این اصل مرتكب جرائمی که به موجب قانون خاص یا عهدهنامه‌ها و مقررات بین‌المللی در هر کشوری یافت شود در همان کشور محکمه می‌شود، اگر در ایران یافت شود طبق قوانین جزائی جمهوری اسلامی ایران محکمه و مجازات می‌گردد	مفهوم اصل
منظور از قوانین خاص، کلیه قوانین جاری در کشور است که رفتاری را جرم می‌شناسد.	منظور از قوانین خاص
عهدهنامه‌ها و مقررات بین‌المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد تا در داخل مرز ایران لازم الاجرا شود.	عهدهنامه‌ها و مقررات بین‌المللی
برای اعمال مجازات طبق این اصل، مرتكب باید در ایران یافت شود.	شروط
منظور از قوانین جمهوری اسلامی ایران صرف قانون مجازات نبوده و شامل کلیه قوانین جاری در کشور می‌شود.	قوانين جمهوری اسلامی ایران
نمونه‌هایی از جرایم مشمول اصل یاد شده: قاچاق مواد مخدر، قاچاق انسان، برده داری، جنایات جنگی و ...	نمونه

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نماید

فصل سوم- قلمرو اجرای قوانین جزایی در زمان

ماده ۱۰- در مقررات و نظامات دولتی مجازات و اقدام تأمینی و تربیتی باید به موجب قانونی باشد که قبل از وقوع جرم مقرر شده است و مرتکب هیچ رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل را نمی‌توان به موجب قانون مؤخر به مجازات یا اقدامات تأمینی و تربیتی محکوم کرد لکن چنانچه پس از وقوع جرم، قانونی مبنی بر تخفیف یا عدم اجرای مجازات یا اقدام تأمینی و تربیتی یا از جهاتی مساعدتر به حال مرتکب وضع شود نسبت به جرائم سابق برووضع آن قانون تا صدور حکم قطعی، مؤثر است. هرگاه به موجب قانون سابق، حکم قطعی لازم‌الاجراء صادر شده باشد به ترتیب زیر عمل می‌شود:

الف- اگر رفتاری که در گذشته جرم بوده است به موجب قانون لاحق جرم شناخته نشود، حکم قطعی اجراء نمی‌شود و اگر در جریان اجراء باشد اجرای آن موقوف می‌شود. در این موارد و همچنین در موردی که حکم قبل اجراء شده است هیچ‌گونه اثر کیفری بر آن متربت نیست.

ب- اگر مجازات جرمی به موجب قانون لاحق، تخفیف یابد، قاضی اجرای احکام موظف است قبل از شروع به اجراء یا در حین اجراء از دادگاه صادر کننده حکم قطعی، اصلاح آن را طبق قانون جدید تقاضا کند. محکوم نیز می‌تواند از دادگاه صادر کننده حکم، تخفیف مجازات را تقاضا نماید. دادگاه صادر کننده حکم با لحاظ قانون لاحق، مجازات قبلی را تخفیف می‌دهد. مقررات این بند در مورد اقدام تأمینی و تربیتی که در مورد اطفال بزهکار اجراء می‌شود نیز جاری است. در این صورت ولی یا سرپرست وی نیز می‌تواند تخفیف اقدام تأمینی و تربیتی را تقاضا نماید.

تبصره- مقررات فوق در مورد قوانینی که برای مدت معین و یا موارد خاص وضع شده است، مگر به تصریح قانون لاحق، اعمال نمی‌شود.

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

نکات	موضوع
موضوع ماده در خصوص قاعده‌ی عطف بناسبی نشدن قوانین جزایی که خود نتیجه‌ی اصل قانونی بودن جرایم و مجازاتهاست، می‌باشد.	موضوع ماده
این قید در ابتدای ماده به این جهت است که عطف بناسبی نشدن قوانین جزایی مختص تعزیرات است و شامل حدود، قصاص و دیات نمی‌شود.	«در مقـررات و نظامات دولتی»
علاوه بر مجازات، اقدامات تأمینی و تربیتی هم باید به موجب قانونی باشد که قبل از وقوع رفتار مجرمانه صورت گرفته است.	مجازات و اقدام تأمینی و تربیتی
۱- قانونی مبنی بر تخفیف مجازات یا اقدام تأمینی و تربیتی ۲- قانونی مبنی بر عدم اجرای مجازات یا اقدام تأمینی و تربیتی ۳- قانونی از جهاتی مساعدتر به حال مرتكب	استثنایات عطف بناسبی نشدن
(الف) قانونی که جرمی را دیگر جرم نمی‌داند و آن را جرم زدائی میکند و یا مجازاتی را برای آن تعیین نکند. (ب) قانونی که میزان مجازات جرم ارتکابی را تخفیف دهد. (پ) قانونی که به دادگاه اجازه دهد، کیفیات مخففه در تعیین مجازات رعایت شود و اختیارات قضیی را افزایش دهد. (ت) قانونی که به جای مجازات اقدامات تأمینی پیش بینی کند. (ث) قانونی که حداثر مجازات را پایین بیاورد و یا حداقل مجازات را تقلیل دهد. (ج) قانونی که حداقل مجازات را افزایش دهد و حداقل مجازات را تقلیل دهد. (ح) قانونی که مجازات تکمیلی جرمی را حذف نماید.	منظور از «قانونی از جهـاتی مساعدـتر»

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نماید

نکات	موضوع
عطف بمسابق شدن، نسبت به جرائم سابق بروض قانون لاحق تا صدور حکم قطعی، مؤثر است. هرگاه به موجب قانون سابق، حکم قطعی لازم‌الاجراء صادرشده باشد، حکم دیگری به شرح زیر وجود دارد.	قلمرو عطف مسابق شدن
الف- اگر رفتاری که در گذشته جرم بوده است به موجب قانون لاحق جرم شناخته نشود، حکم قطعی اجراء نمی‌شود و اگر در جریان اجراء باشد اجرای آن موقوف می‌شود. ☞ در این موارد و همچنین در موردی که حکم قبل‌الاجراء شده است هیچ‌گونه اثر کیفری بر آن مترب نیست. ب- اگر مجازات جرمی به موجب قانون لاحق، تخفیف یابد، قاضی اجرای احکام (نه دادستان یا سایر مقامات) موظف است (مختر نیست) قبل از شروع به اجراء یا در حین اجراء از دادگاه صادرکننده حکم قطعی (نه دادگاه صادرکننده حکم بدوى)، اصلاح آن را طبق قانون جدید تقاضا کند. محکوم نیز می‌تواند از دادگاه صادرکننده حکم (حکم قطعی)، تخفیف مجازات را تقاضا نماید. ☞ دادگاه صادرکننده حکم با لحاظ قانون لاحق، مجازات قبلی را تخفیف می‌دهد. (باید تخفیف دهد و اختیاری نیست)	هرگاه به موجب قانون سابق، حکم قطعی لازم‌الاجراء الصادرشده باشد به ترتیب روبرو عمل می‌شود:
مقررات این بند در مورد اقدام تأمینی و تربیتی که در مورد اطفال بزهکار اجراء می‌شود نیز جاری است. در این صورت ولی یا سپرپرست وی نیز می‌تواند تخفیف اقدام تأمینی و تربیتی را تقاضا نماید.	شمول مقررات مربوط به بند ب در خصوص اقدام تأمینی و تربیتی اطفال
مقررات ماده ۱۰، در مورد قوانینی که برای مدت معین و یا موارد خاص وضع شده است، مگر به تصریح قانون لاحق، اعمال نمی‌شود.	عدم شمول مقررات ماده ۱۰ در خصوص قوانين موقت و موارد خاص

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

ماده ۱۱ - قوانین زیر نسبت به جرائم سابق بر وضع قانون، فوراً اجراء می‌شود:

- الف - قوانین مربوط به تشکیلات قضائی و صلاحیت
- ب - قوانین مربوط به ادله اثبات دعوی تا پیش از اجرای حکم
- پ - قوانین مربوط به شیوه دادرسی
- ت - قوانین مربوط به مرور زمان تبصره - در صورتی که در مورد بند(ب) حکم قطعی صادر شده باشد، پرونده برای بررسی به دادگاه صادرکننده حکم قطعی ارسال می‌شود.

نکات	موضوع
این ماده می‌بین استثنای عطف بمقابل نشدن قوانین جزایی است.	موضوع ماده
منظور از این قوانین قوانینی است که در خصوص ساختار دستگاه و مراجع قضائی و ارتباط آن‌ها با یکدیگر و همچنین صلاحیت و شایستگی مراجع در رسیدگی به دعاوی کیفری است.	قوانين مربوط به تشکیلات قضائی و صلاحیت
ادله اثبات دعوا کیفری عبارتنداز: شهادت، اقرار، سوگند و علم قضی. اگر در ادله اثبات حتی پس از قطعیت حکم نیز قانونی وضع شد، فوراً اجرا می‌شود. در این مورد اگر حکم قطعی صادر شده باشد، پرونده برای بررسی به دادگاه صادرکننده حکم قطعی ارسال می‌شود	قوانين مربوط به ادله اثبات دعوی تا پیش از اجرای حکم
منظور مقررات آین دادرسی کیفری است. (که جزئی از قوانین شکلی محسوب می‌شود)	قوانين مربوط به شیوه دادرسی

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نمایید

۱۹

سری کتاب‌های شرح نموداری قوانین

فصل چهارم - قانونی بودن جرائم، مجازات‌ها و دادرسی کیفری

ماده ۱۲ - حکم به مجازات یا اقدام تأمینی و تربیتی و اجرای آنها باید از طریق دادگاه صالح، به موجب قانون و با رعایت شرایط و کیفیات مقرر در آن باشد.

نکات	موضوع
موضوع ماده در خصوص اصل قانونی بودن جرائم، مجازات‌ها و دادرسی کیفری می‌باشد.	موضوع ماده
این ماده با اصل ۳۶ قانون اساسی و ماده ۲ همین قانون مرتبط است.	ارتباط ماده
حکم به: ۱- مجازات ۲- اقدام تأمینی و تربیتی ۳- و اجرای آنها	موارد شمول ماده
منظور از «قانون» در این ماده صرف قانون مجازات نبوده و قوانین جاری دیگر را نیز در بر می‌گیرد.	منظور از قانون

اصل ۳۶ قانون اساسی:

حکم به مجازات و اجرا آن باید تنها از طریق دادگاه صالح و به موجب قانون باشد.

ماده ۲ قانون مجازات اسلامی:

هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شده است جرم محسوب می‌شود.

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ رابه همراه آدرس ایمبل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

ماده ۱۳ - حکم به مجازات یا اقدام تأمینی و تربیتی و اجرای آنها حسب مورد نباید از میزان و کیفیتی که در قانون یا حکم دادگاه مشخص شده است تجاوز کند و هرگونه صدمه و خسارتی که از این جهت حاصل شود، در صورتی که از روی عمد یا تقسیر باشد حسب مورد موجب مسئولیت کیفری و مدنی است و در غیر این صورت، خسارت از بیتالمال جبران می‌شود.

نکات	موضوع
موضوع ماده در خصوص لزوم جبران خسارت در خصوص کسی است که از حکم اشتباه دادگاه متهم خسارتی شده باشد.	موضوع ماده
در این ماده آمده است: «... میزان و کیفیتی که در قانون یا حکم دادگاه مشخص شده است تجاوز کند» که در هر حال حکم دادگاه هم باید مبتنی بر قانون باشد و بهتر بود بجای استفاده از واژه «یا» در این ماده از واژه‌ی «و» استفاده می‌شد.	لزوم تبعیت حکم دادگاه از قانون
۱- اگر ورود خسارت جانی یا مالی از روی عمد و تقسیر شخصی قاضی صادر کننده رای، قاضی اجرای احکام یا مامور اجرای احکام باشد = مقصود حسب مورد مسئولیت کیفری یا مدنی خواهد داشت	نحوه مسئولیت
۲- اگر ورود خسارت به جهت عمد یا تقسیر کسی نباشد = خسارت از بیتالمال داده می‌شود.	

ماده مرتبط: ماده ۱۶۳ قانون مجازات اسلامی:

اگر پس از اجرای حکم، دلیل اثبات کننده جرم باطل گردد، مانتد آنکه در دادگاه مشخص شود که مجرم، شخص دیگری بوده یا اینکه جرم رخ نداده است و متهم به علت اجرای حکم، دچار آسیب بدنی، جانی یا خسارت مالی شده باشد، کسانی که ایراد آسیب یا خسارت مذکور، مستند به آنان است، اعم از اداکننده سوگند، شاکی یا شاهد حسب مورد به قصاص یا پرداخت دیه یا تعزیر مقرر در قانون و جبران خسارت مالی محکوم می‌شوند.

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نماید

بخش دوم - مجازات‌ها

فصل اول - مجازات‌های اصلی

ماده ۱۴ - مجازات‌های مقرر در این قانون چهار قسم است:

الف - حد

ب - قصاص

پ - دیه

ت - تعزیر

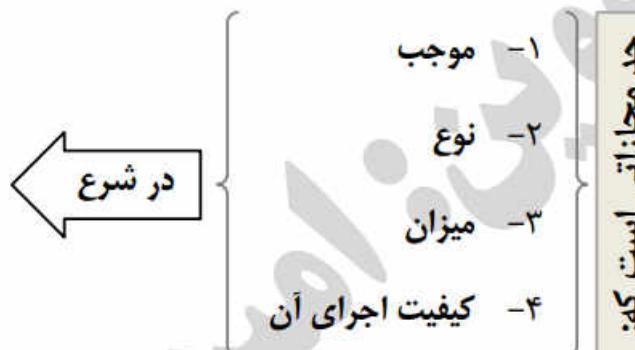
تبصره - چنانچه رابطه علیت بین رفتار شخص حقوقی و خسارت وارد شده احراز شود دیه و خسارت، قابل مطالبه خواهد بود. اعمال مجازات تعزیری بر اشخاص حقوقی مطابق ماده (۲۰) خواهد بود.

نکات	موضوع
موضوع ماده در خصوص انواع مجازات‌های اصلی مقرر در قانون مجازات اسلامی می باشد.	موضوع ماده
مجازات اصلی مجازاتی است که در قانون برای یک رفتار مجرمانه (ایندا به ساکن) مقرر شده و در حکم دادگاه ذکر می شود. در مقابل این نوع مجازات، مجازات‌های تكمیلی و تبعی وجود دارد که در مواد ۲۳ و ۲۵ پیش بینی شده اند.	مجازات اصلی
قصاص بر سه مورد اطلاق می شود: قصاص نفس - قصاص عضو و قصاص منفعت	أنواع قصاص
دیه به مقدار و غیر مقدار تقسیم می شود. منظور از دیه غیرمقدار همان ارش است.	أنواع ديه
تعزیر به طور کلی به دو دسته شرعی و حکومتی تقسیم می شود. منظور از تعزیر حکومتی همان مجازات‌های بازدارنده مقرر در قانون سابق است که در این قانون تحت عنوان عام تعزیر به کار رفته است. تعزیر به هشت درجه تقسیم می شود.	أنواع تعزير

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

ماده ۱۵ - حد مجازاتی است که موجب، نوع، میزان و کیفیت اجرای آن در شرع مقدس، تعیین شده است.

تعیین شده است.

ماده ۱۶ - قصاص مجازات اصلی جنایات عمدی بر نفس، اعضاء و منافع است که به شرح مندرج در کتاب سوم این قانون اعمال می‌شود.

می باشد.

- نفس (ازهاق روح از جان)
- اعضاء (مثل بینی)
- منافع (مثل بویایی)

جنایت بر

قصاص
معذبه
اجرام

مجازات اصلی:

در این ماده منظور از مجازات اصلی در مقابل مجازات بدلتی است. مجازات بدلتی مانند دیه در جنایات عمدی که اجرای قصاص ممکن نیست.

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نمایید

ماده ۱۷ - دیه اعم از مقدار و غیر مقدار، مالی است که در شرع مقدس برای ایراد جنایت غیرعمدی بر نفس، اعضاء و منافع و یا جنایت عمدی در مواردی که به هر جهتی قصاص ندارد، به موجب قانون مقرر می‌شود.

منظور از دیه مقدار، همان دیه به معنای عام است که میزان آن برای اعضا و منافع در شرع تعیین شده است	مقدار	ج
منظور از دیه غیرمقدار همان «ارش» است که براساس نظر حاکم (البته پس از اخذ نظر کارشناس) تعیین می‌شود.	غیرمقدار	ج

دیه مالی است که در شرع مقدس برای ایراد جنایت غیرعمدی بر: ① نفس ② اعضاء و ③ منافع به موجب قانون مقرر می‌شود.	دیه به عنوان مجازات اصلی	ج
دیه اعم از مقدار و غیر مقدار، مالی است که در شرع مقدس برای ایراد جنایت عمدی در مواردی که به هر جهتی قصاص ندارد، به موجب قانون مقرر می‌شود.	دیه به عنوان مجازات بدلی	ج

۱. یکی از نامها و اسمای دیه «عقل» است.
۲. با قرار گرفتن دیه در تقسیم بندی مذکور در این ماده، معلوم می‌شود که دیه جنبه‌ی «مجازات» و نیز مستفاد از مفاد ماده، جنبه‌ی «جبران خسارت» دارد.
۳. طبق رأی وحدت رویه شماره ۱۳۷۶/۸/۶-۶۱۹ دیوان عالی کشور، مستفاد از ماده ۳۶۷ قانون مجازات اسلامی (۱۳۷۰) ارش اختصاص به مواردی دارد که در قانون برای صدمات واردہ به اعضا دیه تعیین نشده باشد.

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ رابه همراه آدرس ایمبل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

ماده ۱۸ - تعزیر مجازاتی است که مشمول عنوان حد، قصاص یا دیه نیست و به موجب قانون در موارد ارتکاب محرمات شرعی یا نقض مقررات حکومتی تعیین و اعمال می‌گردد. نوع، مقدار، کیفیت اجراء و مقررات مربوط به تخفیف، تعلیق، سقوط و سایر احکام تعزیر به موجب قانون تعیین می‌شود. دادگاه در صدور حکم تعزیری، با رعایت مقررات قانونی، موارد زیر را مورد توجه قرار می‌دهد:

الف- انگیزه مرتكب و وضعیت ذهنی و روانی وی حین ارتکاب جرم

ب- شیوه ارتکاب جرم، گستره نقض وظیفه و نتایج زیان بار آن

پ- اقدامات مرتكب پس از ارتکاب جرم

ت- سوابق و وضعیت فردی، خانوادگی و اجتماعی مرتكب و تأثیر تعزیر بر وی.

نیست و به موجب قانون در موارد ارتکاب : ۱- محرمات شرعی یا ۲- نقض مقررات حکومتی تعیین می‌گردد.

۱. حد
۲. قصاص
۳. دیه

تعزیر مجازاتی
است که
مشمول عنوان:

= مستوجب مجازات تعزیری

نقض محرمات شرعی

= مستوجب مجازات بازدارنده

نقض مقررات حکومتی

به موجب قانون
تعیین می‌شود.

۱. نوع
۲. مقدار
۳. کیفیت اجراء
۴. مقررات مربوط به :

۱. تخفیف

۲. تعلیق

۳. سقوط

۴. سایر احکام تعزیر

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نمایید

- ۱. انگیزه مرتکب و وضعیت ذهنی و روانی وی حین ارتکاب جرم
- ۲. شیوه ارتکاب جرم، گستره نقض وظیفه و نتایج زیان‌بار آن
- ۳. اقدامات مرتکب پس از ارتکاب جرم
- ۴. سوابق و وضعیت فردی، خانوادگی و اجتماعی مرتکب و تأثیر تعزیر بر وی

نکات	موضوع
عبارت «دادگاه در صدور حکم تعزیری....» نشان می‌دهد که چهار بند ذکر شده در ذیل ماده، در خصوص مجازات‌های حدود و قصاص و دیات موثر نمی‌باشد. به عنوان مثال انگیزه مرتکب در ارتکاب جرم سرفت حدی یا محاربه موثر در مقام نیست.	اختصاص چهار بند ماده به تعزیرات
چهار بند مذکور در ماده نشان از رعایت اصل فردی کردن مجازات در جرایم تعزیری است.	اصل فردی کردن مجازات
آنچه در ماده ۳۸ این قانون به عنوان جهات مخففه قضایی آمده اند، جدا از این مصادیق ماده می‌باشند.	تفکیک جهات مخففه از این ماده
طبق قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲، مجازات‌های بازدارنده با تعزیرات تلفیق شده نه اینکه تصور کنیم مجازات‌های بازدارنده از بین رفته است زیرا اصولاً مصادیق مجازات‌های بازدارنده در کتاب تعزیرات ق.م.ا معین شده که این کتاب نسخ نشده است.	تلفیق مجازات‌های بازدارنده با تعزیرات

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمبل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نماید

ماده ۱۹- مجازات‌های تعزیری به هشت درجه تقسیم می‌شود:

درجه ۱

- حبس بیش از بیست و پنج سال

- جزای نقدی بیش از یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

- مصادره کل اموال

- انحلال شخص حقوقی

درجه ۲

- حبس بیش از پانزده تا بیست و پنج سال

- جزای نقدی بیش از پانصد و پنجاه میلیون (۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

درجه ۳

- حبس بیش از ده تا پانزده سال

- جزای نقدی بیش از سیصد و شصت میلیون (۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا پانصد و پنجاه میلیون (۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

درجه ۴

- حبس بیش از پنج تا ده سال

- جزای نقدی بیش از یکصد و هشتاد میلیون (۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا سیصد و شصت میلیون (۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

- انفال دائم از خدمات دولتی و عمومی

درجه ۵

- حبس بیش از دو تا پنج سال

- جزای نقدی بیش از هشتاد میلیون (۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا یکصد و هشتاد میلیون (۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

- محرومیت از حقوق اجتماعی بیش از پنج تا پانزده سال

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نماید

- ممنوعیت دائم از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی برای اشخاص حقوقی
- ممنوعیت دائم از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه برای اشخاص حقوقی درجه ۶
 - حبس بیش از شش ماه تا دو سال
 - جزای نقدی بیش از بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا هشتاد میلیون (۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال
 - شلاق از سی و یک تا هفتاد و چهار ضربه و تا نودونه ضربه در جرائم منافی عفت
 - محرومیت از حقوق اجتماعی بیش از شش ماه تا پنج سال
 - انتشار حکم قطعی در رسانه‌ها
- ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی برای اشخاص حقوقی حداقل تا مدت پنج سال
- ممنوعیت از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه برای اشخاص حقوقی حداقل تا مدت پنج سال
- ممنوعیت از اصدار برخی از اسناد تجاری توسط اشخاص حقوقی حداقل تا مدت پنج سال درجه ۷
 - حبس از نود و یک روز تا شش ماه
 - جزای نقدی بیش از ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال
 - شلاق از یازده تا سی ضربه
 - محرومیت از حقوق اجتماعی تا شش ماه

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

درجه ۸

- حبس تا سه ماه

- جزای نقدی تا ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

- شلاق تا ده ضربه

تبصره ۱- موارد محرومیت از حقوق اجتماعی همان است که در مجازات های تبعی ذکر شده است.

تبصره ۲- مجازاتی که حداقل آن منطبق بر یکی از درجات فوق و حداکثر آن منطبق با درجه بالاتر باشد، از درجه بالاتر محسوب می‌شود.

تبصره ۳- در صورت تعدد مجازات‌ها، مجازات شدیدتر و در صورت عدم امکان تشخیص مجازات شدیدتر، مجازات حبس ملاک است. همچنین اگر مجازاتی با هیچ یک از بندهای هشتگانه این ماده مطابقت نداشته باشد مجازات درجه هفت محسوب می‌شود.

تبصره ۴- مقررات این ماده و تبصره‌های آن تنها جهت تعیین درجه مجازات است و تأثیری در میزان حداقل و حداکثر مجازات‌های مقرر در قوانین جاری ندارد.

تبصره ۵- ضبط اشیاء و اموالی که در ارتکاب جرم به کار رفته یا مقصود از آن به کارگیری در ارتکاب جرم بوده است از شمول این ماده و بند (ب) ماده (۲۰) خارج و در مورد آنها برابر ماده (۲۱۵) این قانون عمل خواهد شد. در هر مورد که حکم به مصادره اموال صادر می‌شود باید هزینه‌های متعارف زندگی محکوم و افراد تحت تکفل او مستثنی شود.

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نماید

۲۹

سری کتاب‌های شرح نموداری قوانین

نکات	موضوع
<ul style="list-style-type: none"> - حبس بیش از بیست و پنج سال - جزای نقدی بیش از یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال - مصادره کل اموال - انحلال شخص حقوقی 	مجازات تعزیری درجه ۱
<ul style="list-style-type: none"> - حبس بیش از پانزده تا بیست و پنج سال - جزای نقدی بیش از پانصد و پنجاه میلیون (۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال 	مجازات تعزیری درجه ۲
<ul style="list-style-type: none"> - حبس بیش از ده تا پانزده سال - جزای نقدی بیش از سیصد و شصت میلیون (۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا پانصد و پنجاه میلیون (۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال 	مجازات تعزیری درجه ۳
<ul style="list-style-type: none"> - حبس بیش از پنج تا ده سال - جزای نقدی بیش از یکصد و هشتاد میلیون (۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا سیصد و شصت میلیون (۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال - انفال دائم از خدمات دولتی و عمومی 	مجازات تعزیری درجه ۴
<ul style="list-style-type: none"> - حبس بیش از دو تا پنج سال - جزای نقدی بیش از هشتاد میلیون (۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا یکصد و هشتاد میلیون (۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال - محرومیت از حقوق اجتماعی بیش از پنج تا پانزده سال - ممنوعیت دائم از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی برای اشخاص حقوقی - ممنوعیت دائم از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه برای اشخاص حقوقی 	مجازات تعزیری درجه ۵

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ رابه همراه آدرس ایمبل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

قانون مجازات اسلامی

۳۰

نکات	موضوع
<ul style="list-style-type: none"> - حبس بیش از شش ماه تا دو سال - جزای نقدی بیش از بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا هشتاد میلیون (۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال - شلاق از سی و یک تا هفتاد و چهار ضربه و تا نودونه ضربه در جرائم منافی عفت - محرومیت از حقوق اجتماعی بیش از شش ماه تا پنج سال - انتشار حکم قطعی در رسانه‌ها - ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی برای اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال - ممنوعیت از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه برای اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال - ممنوعیت از اصدار برخی از استناد تجاری توسط اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال 	مجازات تعزیری درجه ۶
<ul style="list-style-type: none"> - حبس از نود و یک روز تا شش ماه - جزای نقدی بیش از ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال - شلاق از یازده تا سی ضربه - محرومیت از حقوق اجتماعی تا شش ماه 	مجازات تعزیری درجه ۷
<ul style="list-style-type: none"> - حبس تا سه ماه - جزای نقدی تا ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال - شلاق تا ده ضربه 	مجازات تعزیری درجه ۸

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نمایید

۳۱

سری کتاب‌های شرح نموداری قوانین

نکات	موضوع
درجه‌بندی مجازات‌ها مربوط به تعزیرات است و مجازات‌های قصاص و دیات و حدود در هیچ یک از این درجه‌بندی‌ها نمی‌گنجد.	اختصاص به تعزیرات
اعدام تعزیری در این ماده بیان نشده است. در خصوص حبس ابد هم به نظر می‌رسد منظور از حبس بیش از بیست و پنج سال شامل حبس ابد هم می‌شود.	تکلیف حبس ابد و اعدام تعزیری
انفال دائم از خدمات دولتی و عمومی هم صرفاً در جرایم تعزیری درجه چهار ذکر گردیده است.	انفال دائم در جرایم تعزیری درجه ۴
مفهوم این ماده در خصوص جرایم تعزیری درجه هشت که حبس کمتر از سه ماه را عنوان نموده است، ناسخ بند نخست ماده ۳ قانون وصول برخی درآمدهای دولت می‌باشد.	نسخ بند ۱ ماده ۳ قانون وصول برخی درآمدهای دولت
اینکه در تبصره یک این ماده عنوان گردید: «موارد محرومیت از حقوق اجتماعی همان است که در مجازاتهای تبعی ذکر شده است» به معنای یکی بودن محرومیت از حقوق اجتماعی و مجازاتهای تبعی از نظر ماهیت می‌باشد.	یکی بودن مجازات‌های تبعی و محرومیت از حقوق اجتماعی
منظور از «جرائم منافی عفت» مذکور در تبصره ۳ این ماده، جرایم غیر از زنا و لواط است. مانند تقبیل، مضاجعه و نظایر آنها.	منظور از «جرائم منافی عفت»
اگر مجازاتی با هیچ یک از بندۀای هشتگانه این ماده مطابقت نداشته باشد مجازات درجه هفت محسوب می‌شود.	اصل بر مجازات تعزیری درجه ۷
۱- در خصوص جرایمی که مجازات آن‌ها فاقد «حداقل» هستند قاضی نباید در تعیین مجازات از حداقل مقرر شده در این ماده پایین‌تر بیاید مگر در صورت وجود جهات مخففه. ۲- در تعیین مجازات اشد (موضوع تعدد معنوی) معیار مناسبی محسوب می‌شود.	ویژگی‌های درجه- بندی مجازات‌ها

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

ماده ۲۰ - در صورتی که شخص حقوقی براساس ماده (۱۴۳) این قانون مسؤول شناخته شود، با توجه به شدت جرم ارتکابی و نتایج زیان‌بار آن به یک تا دو مورد از موارد زیر محکوم می‌شود، این امر مانع از مجازات شخص حقیقی نیست:

- الف - انحلال شخص حقوقی
- ب - مصادره کل اموال
- پ - ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی به طور دائم یا حداقل برای مدت پنج سال
- ت - ممنوعیت از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه به‌طور دائم یا حداقل برای مدت پنج سال
- ث - ممنوعیت از اصدار برخی از اسناد تجاری حداقل برای مدت پنج سال
- ج - جزای نقدی
- چ - انتشار حکم محکومیت به‌وسیله رسانه‌ها

تبصره - مجازات موضوع این ماده، در مورد اشخاص حقوقی دولتی و یا عمومی غیر دولتی در مواردی که اعمال حاکمیت می‌کنند، اعمال نمی‌شود.

نکات	موضوع
موضوع ماده در خصوص مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی است.	موضوع ماده
مجازات موضوع این ماده، در مورد اشخاص حقوقی دولتی و یا عمومی غیر دولتی در مواردی که اعمال حاکمیت می‌کنند، اعمال نمی‌شود.	عدم شمول ماده در خصوص اشخاص حقوقی دولتی و یا عمومی غیر دولتی

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نمایید

ماده ۲۱- میزان جزای نقدی قابل اعمال بر اشخاص حقوقی حداقل دو برابر و حداقل چهار برابر مبلغی است که در قانون برای ارتکاب همان جرم به وسیله اشخاص حقیقی تعیین می‌شود.

در هر حال مجازات شخص حقوقی باید بیشتر از شخص حقیقی برای ارتکاب همان جرم باشد. این میزان حداقل دو و حداقل چهار برابر خواهد بود.

ماده ۲۲- انحلال شخص حقوقی و مصادره اموال آن زمانی اعمال می‌شود که برای ارتکاب جرم، به وجود آمده یا با انحراف از هدف مشروع نخستین، فعالیت خود را منحصرأ در جهت ارتکاب جرم تغییر داده باشد.

فعالیت خود را منحصرأ در جهت ارتکاب جرم تغییر داده باشد.

- ۱- برای ارتکاب جرم، به وجود آمده یا
- ۲- با انحراف از هدف مشروع نخستین

انحلال شخص حقوقی

زمانی اعمال می‌شود که:

و
مصادره اموال شخص حقوقی

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

فصل دوم - مجازات های تکمیلی و تبعی

ماده ۲۳ - دادگاه می‌تواند فردی را که به حد، قصاص یا مجازات تعزیری از درجه شش تا درجه یک محکوم کرده است با رعایت شرایط مقرر در این قانون، متناسب با جرم ارتکابی و خصوصیات وی به یک یا چند مجازات از مجازات‌های تکمیلی زیر محکوم نماید:

الف - اقامت اجباری در محل معین

ب - منع از اقامت در محل یا محلهای معین

پ - منع از اشتغال به شغل، حرفه یا کار معین

ت - انفصال از خدمات دولتی و عمومی

ث - منع از رانندگی با وسایل نقلیه موتوری و یا تصدی وسایل موتوری

ج - منع از داشتن دسته چک و یا اصدار اسناد تجاری

ج - منع از حمل سلاح

ح - منع از خروج اتباع ایران از کشور

خ - اخراج بیگانگان از کشور

د - الزام به خدمات عمومی

ذ - منع از عضویت در احزاب، گروهها و دستگاه سیاسی یا اجتماعی

ر - توقیف وسایل ارتکاب جرم یا رسانه یا مؤسسه دخیل در ارتکاب

جرائم

ز - الزام به یادگیری حرفه، شغل یا کار معین

ژ - الزام به تحصیل

س - انتشار حکم محکومیت قطعی

تبصره ۱ - مدت مجازات تکمیلی بیش از دوسال نیست مگر در مواردی

که قانون بهنحو دیگری مقرر نماید.

تبصره ۲ - چنانچه مجازات تکمیلی و مجازات اصلی از یک نوع باشد،

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نماید

فقط مجازات اصلی مورد حکم قرار می‌گیرد.

تبصره ۳ - آیین‌نامه راجع به کیفیت اجرای مجازات تکمیلی ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزیر دادگستری تهییه می‌شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

نکات	موضوع
موضوع این ماده در خصوص مجازات‌های تکمیلی است.	موضوع ماده
صاديق مجازات‌های تکمیلی حصری بوده و نمی‌توان به جای این موارد مثلاً از شلاق، یا حسنه یا جزای نقدی استفاده کرد	حصری بودن صاديق مجازات‌های تکمیلی
دادگاه در اعمال این مجازات‌ها از آزادی عمل برخوردار نبوده و مجازات تکمیلی باید متناسب با جرم ارتکابی و خصوصیات مجرم باشد	لزوم رعایت تناسب
چنین مجازاتی توسط مرجع قضائی باید در حکم دادگاه قید شود ولی برخلاف مجازات‌های تبعی که همیشه اجباری هستند، بعضی از مجازات‌های تکمیلی، اجباری بوده و برخی از آنها اختیاری است.	لزوم درج در حکم دادگاه
هیات عمومی دیوان عالی کشور، مجازات‌های بازدارنده را از مجازات‌های اصلی و مستقل ندانسته بلکه از مجازات‌های تکمیلی و تتمیمی می‌شناسد.	مجازات بازدارنده مساوی تکمیلی
مجازات‌های تکمیلی در جرایم مستوجب حد، قصاص یا مجازات تعزیری تا درجه شش امکان‌پذیر است	قلمرو اجرایی ماده
با توجه به ذکر «مجازات‌های تعزیری تا درجه شش»، ظاهر بر این است که اعمال مجازات‌های تکمیلی و تتمیمی هم در جرایم عمدی و هم در جرایم غیرعمدی قابل اعمال است و آنچه مهم می‌باشد این است که جرم ارتکابی، جرم تعزیری درجه یک تا شش باشد. بنابراین در جرایم تعزیری درجه هفت و هشت امکان اعمال چنین مجازات‌هایی وجود ندارد.	شمول مجازات تکمیلی بر جرایم عمدی و غیرعمدی

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

قانون مجازات اسلامی

۳۶

نکات	موضوع
با توجه به عبارت «می‌تواند» در صدر ماده چنین به دست می‌آید که این ماده در خصوص مجازات‌های تكمیلی اختیاری است نه اجباری.	مجازات تکمیلی اختیاری
اقامت اجباری در محل معین و منع از اقامت در محل یا محله‌ای معین ماهیتاً اقدامات تأمینی هستند.	ماهیت اقامت اجباری در محل معین و ...
طبق تبصره ۱ این ماده مدت مجازات تکمیلی بیش از دو سال نیست. این تبصره که در قانون سابق بیان نشده بود، در جهت رعایت اصل قانونی بودن جرایم و مجازات‌ها پیش‌بینی شده است.	لزوم رعایت اصل قانونی بودن جرایم و مجازات‌ها
عدم ذکر مدت در محرومیت از حقوق اجتماعی، موجب نقض رأی در مراحل بالاتر است.	ضمانت اجرای عدم ذکر مدت در محرومیت از حقوق اجتماعی
تعیین مجازات تکمیلی باید ضمن صدور حکم باشد نه بعد از آن	زمان تعیین مجازات تکمیلی
طبق تبصره ۲ این ماده چنانچه مجازات تکمیلی و مجازات اصلی از یک نوع باشد، فقط مجازات اصلی مورد حکم قرار می‌گیرد. پس اگر در خصوص جرم محاربه، تبعید به عنوان مجازات اصلی انتخاب شود دادگاه نمی‌تواند به عنوان تسمیه مجازات فرد را به اقامت اجباری در همان محل (و حتی محل دیگر) محکوم کند.	اعمال مجازات اصلی در صورت تداخل با مجازات تکمیلی
با توجه به نسخ صریح قانون اقدامات تأمینی بر اساس این قانون، و عدم پیش‌بینی این اقدامات در مواد و فصل خاص، به نظر می‌رسد مجازات‌های تکمیلی ماهیتاً اقدامات تأمینی تلقی می‌گردد.	ماهیت مجازات‌های تکمیلی

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نمایید

این فایل به مناسبت تاسوعا و عاشورا می‌حیینی و شهادت حضرت امام زید
سجاد(ع) به عنوان بدمیرای عزیزان عرضه می‌گردد.
روح مبارک شهد او اسرایی کربلا علی اخضوص سه ساله‌ی امام حسین
حضرت رقیه(س) صلوات بفرستیم.

شعری از زبان حضرت زینب(س) برای حضرت رقیه(س)

به درخواست دوستان معنی شعر را هم زیر هر بیت قرار دادم.

التماس دعا

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمبل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نماید

ای قلیمون قراری لا یلای رقیه لا یلای

(ای قرار قلبم لا لایی رقیه)

عاشقین نگاری لا یلای رقیه لا یلای

(نگار عاشقان لا لایی رقیه)

سینم سنون یرونندی تپراقلار اوسته یاتما

(سینه ام جای تو هست روی خاک ها نخواب)

دیلدن دوشن قناری لا یلای رقیه لا یلای

(ای قناری که خسته شده لا لایی رقیه)

گوز یاشلارون آخاردی غم سایه سین سالاندا

(اشک چشمات جاری میشد وقتی غم سایه می افکند)

او خشاردون آغلياردون منلن او ياق قالاندا

(ناله میکردی و گریه می کردی وقتی با من بیدار میماندی)

هئچ بیلمدون نه چکدیم مین یول ئولوب دیریلدیم

(اصلا نفهمیدی چه ها کشیدم هزار بار مردم و زنده شدم)

غارت گونی حسینیم گوشوارووی آلاندا

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نمایید

(وقتی که در روز غارت برادرم حسین گوشوار تو ازت گرفت
و به غارتگران داد)

اولماز بی بون ئولونجک بیر ثانیه محن سیز
(یک ثانیه عمه ات تا زمانی که بمیرد بدون محنت نمی شود)

آیا نجه گئدوم من کرب و بلا یه سن سیز
(چگونه من بدون تو به کربلا بروم؟)

اولسیدی فرصت الده ساچدان کفن تو خوردوم
(اگر فرصتی بود با موهایم برات کفن می باشم)

نسگیلدی گیتسه قبره گل پیکرون کفن سیز
(اگر پیکرت با غم و غصه بدون کفن به قبر برود)

يولداشلارون گلوبلر ويرانسرا يه مهمان
(رفیقات مهمان او مدن به ویرانسرا)

ديل ياره سى ووروب كيم الآن اولوب پريشان
(هر کس به تو زخم زيان زده الآن پريشان است)

دورعيبي يو خدي نينك بو قيز لاري با غيشلا
(پاشو اشكال نداره، پاشو اين دختر را رو بخش)

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۶۱۷۰۲ ارسال نمایید

قویما او لا عزیزیم یولداشلارون پریشان

(عزیز من نذار دوستات پریشان شوند)

ای دشت کربلانون یورقون مارالی لایلای

(ای زیبای خسته‌ی دشت کربلا لالای)

قلبوون کیمی اولوبدی قلبیم یارالی لایلای

(قلب من هم مثل قلب تو زخمی شده)

قوی بیر ئوپوم دویونجاق سیلی دگن یوزوندن

(بدار روی اون صورتی که سیلی خورده آنقدر بوشه بزنم تا

سیر شوم)

قبره گئجه گیدورسن زهراء مثالی لایلای

(شب میری داخل قبرای شیه زهراء لالای)

هرسن تو کنده گوز یاش مین لاله اولدی پرپر

(هر باری که تو اشک میریختی هزار لاله پرپر شد)

هر سن دینده بابا بش قمچی آچدی شهر

(هر دفعه که گفتی بابا پنج تا شلاق شهر باز کردند تا تو را

(بزنند)

جهت اطلاع از اتمام شرح نموداری مواد، عدد ۱۰ را به همراه آدرس ایمیل خود به سامانه ۱۰۰۹۱۹۷۴۱۷۰۰۲ ارسال نمایید

قوللارووی ئوپنده يوللاردا تازيانه

(وقتى تازيانه تو راه شام روی دستات بو سه مىزدىند)

آغلاردى يانه يانه سر نيزه اوسته اكבר

(روى سرنيزه سر علی اكבר با سوز دل گريه مى كرد)

هر كى دلش به درد او مرد به روح حضرت زينب و رقىه عليهما

السلام صلووات بفرستد.